

Ja sam priča

A ja sam
pričujak

Kraljevska voda

Odlučio jedan kralj da napravi grad. I sve lepo radio po planu. Sazidao bolnicu i školu, gradsku kuću, pazar i kafanu. Napravio i dva mesta sveta i trgove da se narod šeta. Sagradio ulice i kuće, i dva parka sa po dva šumarka. Došla raja kad, eto belaja.

- Kakav je to grad - počela je dreka - u kom nema reka?
- Kakav je to dom - počeo je lom - kad u reci ne skakuće som?

- Vidi, vidi - okrenu kralj glavu - ovaj narod bogme je u pravu.- Da nam gradić baš pozivi večno, napravite i korito rečno.- Neimari ne žališe truda, iz tog truda izadoše čuda. Skrenuli su jednu reku vitku te pustiše kroz grad vodu pitku. U narodu veselje i slava. Veliča se krunisana glava.

- Hej narode, moje suvo blago. Drago mi je kad je vama drago. U grad šaljem vama reku čistu, kad izade hoću takvu istu. Ako čista izvan grada nije, bolje vam je da vas više nije.

- Biće tako, biće nego kako - jedva čuše glasove od jeke. A kralj sjaha te popi iz reke.

Džin u duši

Džinovi su, uopšte gledano, jedna džinovska pojava. Oni žive u džinovskim šumama, nose džinovske cipele, jedu džinovske obroke ali najvažnije je to da imaju džinovsko srce. Oni, recimo, kad nađu na neku malu majušnu dušicu, neko bespomoćno čeljade, oni naprave džinovski korak napred samo da ne povrede slučajno to tanano stvorenje. Ima i takvih koji misle da su džinovi a imaju malo srce. To su lažni džinovi. Jer samo pravi džinovi imaju džinovsko srce i golemu dušu u koju mogu da stanu sva mala i velika stvorenja koja naseljavaju njihov svet.

Ko to ume da razume

Evo drugari moji šta je to matematika. To vam je trinaest glava a dvadesetšest patika. To vam je kad se, na primer, prodaju koze i ovce, pa jedan broji stado a drugi sabira novce.

Čudna je to nauka prepuna dečijih jauka ali ko ima znanje dobije i priznanje.

Jer, evo, sad mi ti kaži. Kad se na nekoj plaži sakupi prstiju dvesta, za koliko tu ima noseva i ušiju mesta?

Vidiš, to nije teško. Sve je to vrlo lako. Samo malčice vežbati i znati šta i kako.

Koliko dođe repova na tridesetšest nogu ili koliko kopita po jednome rogu?

Koliko ima zapeta ako je knjiga napeta kad ih na svakoj strani ima ko šljiva na grani.

Koliko ima konja na ovoj našoj planeti ako na čet'ri čovaka konj dode kao peti?

Dakle, ko može da kaže da brojevi ne važe? Brojevi uvek su bitni i krupni i vrlo sitni. Sve što negde postoji može da se izbroji. Pa tako i vaše ocene, nije to samo stvar procene. Zato saberite znanje, tu je baš važno sabiranje, inače..... ocena manje a uz to i nerviranje.

SAMI

Živeo usamljeni miš u svojoj rupi. U staroj šupi. Nikoga od njegovog roda u blizini ne beše. Jedino mu društvo behu zelene oči starog mačora Neše.

Sjuri se miš sa jednog kraja šupe na drugi a Neša za njim samo baci jedan pogled dugi. Opet miš trčkara, levo desno vrdne, ali Neša ništa. Ama ni da mrdne. Joj kako su nekad družili se lepo, jurili po šupi, znali je na slepo. Jedan drugom behu prijatelj i brat ali nikad nisu prekidali rat. A sad Neša jadan, ostareo, gladan. Nije mu do trke, ima svoje muke.

Miš nanjuši parče slaninice. Pa donese Neši, stavi mu pred lice. Evo, baš se trudi hoće da ga hrani, ali Neši već su odbrojani dani. Klonula mu glava. Miran ko da spava.

Eh sudbina kruta, misli miš dok luta, pamti sretne dane a suza mu kane. Put strmo vijuga, vetar grane njiše, noć počinje duga sa kapima kiše.

Ni najlepša rupa ne vredi mu para, kad nema drugara. Kad nema drugara.

Kome pismo?

Došao poštar Pera sa punom torbom preko ramena a znoj mu se sve sliva ispod one kapetine, pa lupa na kapiju pogledajući u dvorište i dovikuje unutra da ga svi čuju:

-Alooo, domaćineee! Stanuje li ovde moja baba? -Ali kod kuće trenutno nema nikoga od starijih nego samo Đura igra fudbal sa stariim dotrajalim vratima od garaže. Đura se prvo pravi kao da i ne primećuje ovog čudaka nego mirno igra na male goliće pokušavajući da predribla ona vrata a samo ponekad ispod oka baci pogled na uniformisano, zajapureno lice što i dalje dreždi na kapiji.

-Hej malil! -Dovikuje opet dosadni poštarski koji izgleda nikako nema nameru da odustane. - Znaš li ti možda, stanuje li ovde moja baba.

-Ama da li si ti normalan - progovara na kraju već po malo iznervirani Đura i to u trenutku kada ga ona vrata od garaže dobro opaučiše loptom po sredinu čela. - Naravno da ovde ne stanuje nikakva tvoja baba, čoveče božiji, nego moja baba. I otkud, brate, tvoja baba ovde?

-Pa ja i ne tražim twoju babu nego moju babu- odgovara drčno poštarski, stavljajući debele cvikere na vrh nosa i vadeći iz torbe jedno pismo. -Lepo ti kažem da je za moju babu na ovu adresu stiglo ovo pisaniće. Evo, da vidimo dakle šta imamo ovde. Za gospodu Moju Babu - čita Pera pažljivo sa omotnice. - Rukopis malo klimav ali čitak. Evo ima i adresu, piše: Naše Selo. Marka uredno poništена, pošiljka neoštećena dakle sve je po propisu. Pismo, izgleda, poslato sa mora, evo lepo se vidi datum. Krenulo je još pre čitavih mesec dana.

-Hej, pa ja sam bio na moru pre mesec dana i poslao sam pismo koje evo još nije stiglo. Daj da vidim možda je baš to pismo ono koje sam ja napisao. - Prilazi Đura i znatiželjno zagleda pošiljku koju mu je poštarski uručio.

-Pa naravno! Tako je! Ovo je to pismo koje sam sa mora poslao mojoj babi. Zašto vam je trebalo čak više od mesec dana da ga uručite?

-Slušaj sinko, da te ja prvo onako prijateljski, očinski posavetujem nešto. Drugi put kada nekom šalješ poštu, prvo lepo razmisli kako se taj primalac pisma zove i preziva. Jer ako i ubuduće budeš slao pisma i pošiljke naslovljene sa recimo Mojoj Strini, Tetka Milesi, Teča Doši ili na primer Mom Društvu iz ulice, biće boga mi pravo čudo ako ona ikada stignu na svoje odredište i dospeju u ruke onih kojima su namenjena. A što se adrese tiče o tome neću ni da trošim reči. Naznačene lokacije kao što su: Moje Selo, Babino Rodno Mesto ili Dedina Njiva neće dovesti poštara do adrese nego do nervnog sloma. Zato ubuduće pamet u glavu.

Đura postideno obori pogled, počeše se nervozno nekoliko puta po glavi pa se bez i jedne reči uputi prema kući. Ipak u jednom trenutku zastade, okrenu se prema kapiji i stidljivo procedi kroz zube:

-Izvini čika Pero.

Prvi korak

Meni je od malena izgleda bilo suđeno da postanem astronaut. Ja napravim neku štetu a otac viće: ako te lupim odletećeš u vasionu. Učitelj mi je takođe obećavao svemirske avanture: ako do sutra ne naučiš raspored planeta lansiraču te u vasionu da lično proveriš gde je koja. U društvu su mi često govorili: ti kao da si pao s Marsa. I mangupi su, valjda shvatajući da mi je mestio u kosmosu, pretili da će me prizemljiti jednom za svagda. Setsra je tvrdila da sam mesečar jer u sred noći tumaram po sobi dok je mama htela da me otpremi u drugu galaksiju kada sam razbio kristalnu čašu i raspario svečani komplet. Sto se mene tiče najbliži sam bio vasioni ono kada sam se letos sa dedom penjao na tavan. Bilo je toliko visoko da nije smelo da se skoči do zemlje ali vasiona je bila još uvek nedohvatljiva.

Jednom prilikom sam dlučio da pitam Simu koji se razumeo u svakojaka čudesa, a i zvali su ga drveni filozof, kako se to stiže do vasione. Našli smo se uveče na našem omiljenom mestu, na obali kraj reke.

- Nezavisno od toga gde si se uputio postoji jedan princip koji svako mora da poštuje - kaže Sima.

- A koji je to?

- Bilo gde da krenuš uvek moraš da napraviš prvi korak. Niko nigde nije stigao a da nije napravio prvi korak.

- Kako ču da napravim prvi korak u pravcu vasione? Da koraknem prema nebu?

- Dodi ovamo - reče Sima i povuče me do same vode.

- Šta vidiš ovde na površini

- Pa, presijava se mesec i ...

- Ja ovde vidim celu vasionu. Sve što vidiš kad gledaš gore vidiš i dole kad gledaš na površinu ove vode.

- Ali to nije prava vasiona, ona je gore.

- U svemiru ne postoji gore i dole. Ništa nije iznad nečega nego je možda samo oko nečega. Ajde sad napravi tvoj prvi korak u pravcu vasione. Evo, neka ti mesec bude prvi korak.

- Šta hoćeš, da zgazim na mesec u vodi i pokvasim cipele i pantalone?

- Kakve sad pantalone kad se radi o tvom putu u kosmos. Ako sad ne napraviš taj prvi korak pitanje je da li će ti se opet ukazati ovakva šansa. Noć je vedra, reka je mirna i ceo kosmos ti je kao dlanu.

- Ali iskvasiću se skroz.

- Zakorači, zakorači - vikao je Sima - zgazi na taj mesec ili ćeš se kajati do kraja života....

N/A

ŠUNJALO

Stole nikada nije bio nalik ostalim slonovima. Uvek je bio malo drkčiji, posaban, neko na svoju ruku. Od malena je pokazivao sklonost da se prišunja, prikrade ili prepadne nekog od svojih drugara tako što bi naglo iskoči iz nekog šumarka, visoke trave ili žbuna. Naravno kako je rastao, a izrastao je vala ohoo i ihii, to mu je bivalo sve teže i teže. Na kraju više nije mogao iznenada da bane i zaprepasti nikoga jer su ga, zbog veličine, svi čuli i videli već na kilometar daljine. Ali nagon za prikradanjem ga nikako nije napuštao u on je stalno pokušavao nekoga da iznenadi i prepadne, onako šale radi, no to mu nikako nije polazilo za rukom odnosno surgom. A onda je jedanput došao na spasonosnu ideju, ideju koja će promeniti čitav njegov život. Shvatio je da može da se sakrije tako što će da uđe u najdublji deo reke a da mu samo vrh surle viri iznad površine vode da bi mogao da diše. I tako je sve počelo. Došle životinja rano jutrom na pojilo: majmuni, antilope, ptice, bivoli pa i neki lav i onako u miru i tišini uživaju u mirnom jutru, svežoj vodi, tišini no iznenada poče voda da ključa, da brboće nešto i prska na sve strane kad kao torpedo odjednom istrčava slon Stole iz dubine pred zapanjen životinjski svet. Neko gače, neko njače, neko skići, neko reži, al od prvog do poslednjeg svako beži, beži, beži.

- E ovo je prava stvar i uopšte nije teška - misli Stole pa se smeška.

I tako je to sve bilo. A kako se nastavilo? Pa kreno je od tada slon Stole da ulazi u reke, jezera, mora i da na svoje oduševljenje iznenada istrčavajući iz vode prepada sve živo i neživo što se na tim obalama moglo naći. Kupaju se ljudi lepo na plaži kad iz vode odjednom umesto talasa iskače slon. Ili bace ribari mrežu i oduševe se kako je ona teška misle puna ribe. Povuku mrežu gore kad u njoj - slon! Stole im surgom otme mrežu pa se vrati u vodu. Ribari posle nemaju pojma sta će od muke. Ne usuduju se više u ribolov a niko im ne veruje da su upecali slona. Stole je tolko uživao da se prišunja i prepadne koga da je po malo i preterivao u tome. Jednom se čak sakrio u gradski bazen a kada su deca došla da se kupaju on je naglo iskočio i sve ih isprskao vodom iz surle a zatim pobagao protaćavši kroz ogradu. Naravno da čuvari koji su odmah pozvani ni jednu jedinu reč nisu poverovali deci ali niko nisu mogli da objasne pojavu ogromne okruglaste rupe u tarabi. Na nekim jezerima kad je bila najmirnija voda priča se da je umeo da izroni direktno ispred čamca sa zgranim turistima i da zatrumpeta kroz surgu da im popucaju bubne opne. Onda ponovo zaroni i nema ga nigde a jadni turisti i njihov vodič ne znaju šta ih je snašlo. Pošto mu je vremenom ta

POVRATAK

Slon Stole posle silnih avantura po svetu kad je već ušao u godinu dvadesetipetu odlučio je naprasno jednog dana da mu je za život najbolja afrička savana. Tamo je njegovo rodno brdo, tamo je njegovo staro krdo, plodni pašnjaci, bogata reka i brojna rodbina koja ga čeka. Tako se iz kanadskih ledenih šuma dohvatio širokog druma i potrčao sretan kao malo dete sa severa hladnog skroz na jug planete. Protrčao je kroz Čikago i El Paso nije ga zaustavio ni pucanj, ni laso preskočio je panamski kanal u jednometru skoku okupavši se u Amazonu i u Orinoku. Brazilcima je u fudbalu uzeo meru, igrao sambu u Rio de Žaneiru radio je svašta nije se taj stideo i na kraju stiže čak u Montevideo. E tu je izgubi jedno dva, tri dana sve tražeći prevoz preko okeana.

Skrasio se u ogromnoj ladi od 300.000 bruto registarskih tona jedinom dovoljno velikom mestu da smestite odraslog slona. A što se tiče putarine sa kapetanom se dogovorio ovako: umesto para za kartu, slon će da mu pegla sako. Put preko Atlantika doneo mu je mnogo hvale, peglao je i celoj posadi sve kao od šale.

Cim se iskcao u Gabonu pojao je banana tonu i popivši mirno šoljicu indijskog čaja uz pozdrave krenu put svog zavičaja. No sledećeg jutra dok je gricko mladice on ugleda neke strašne lovokradice. Namestili šator, dremaju u hladu a vezali žicom gle, slonicu mladu. Razgrevi se Stole sav se narogušio ulete u logor pa krene da ruši. Počela je borba silna da se vodi u svopštoj gužvi on je oslobođi. Mislio je da je već na drugom svetu kad ugleda surlu najlepšu na svetu.

- Ja sam... ja sam.. Stole - poče on da muca.

- A ja sam ti Minja. Bežmo, eno puca! Jurnuli su brzo u dva, u tri skoka gledajući jedno drugo krišom ispod oka. Stigli su do litice. Ovo je kraj! Da li je? Kad eto ti pruge tik ispred provalije.

- E sad ćemo stradati, Stole, skroz na skroz - ali on joj viknu:

- Uskači u voz. - On skoči na vagon a ona na sledeći i tako su pobegli sve na vozu sedeci. Kad tamo na stanici sav narod u panici. A šef na peronu zbumen reče slonu:

- E tako mi ove dve poštanske vreće nikad nisam vido ja švercere veće.

- Gospodine šefe afričkog perona nije tu u pitanju švercovanje slona, nego nam je prevoz trebao pod hitno a ja nisam imao ama ništa sitno.

- Dobro, nije bitno - izjavlji šef glasno al mu ništa ovde nije bilo jasno.

- Nemojte nas tužiti, nemojte nas ružiti mi ćemo se vama poštено odužiti. Evo, očistićemo ovu stanicu od plafona do poda, samo nam treba čist vazduh i voda.

Viša sila

Šunjao se lopov po sred mraka, sve od jednog do drugog budžaka.
Ništa drugo on neće da radi nego samo drpi, mazni il štagod ukradi. Misli
da je majstor svog zanata, nosi crnu torbu i nešto alata.

Ali karijera završi se noćna, kad iz mraka zareža zver moćna. Ona
reži, reži a on beži, beži... i taman da klisne a ona ga stisne.

Kad stigoše dva službena lica, lopov miran ko neka bubica.
Odbacio i alat i torbu, ubledeo, ne pominje borbu. Malo cvili a malo se
žuti, sve šapuće teško ga je čuti:

Sve priznajem! Ovo danas i ono od juče.

Samo da mi neko s'tura skine ovo kuće!

Trezvenjaci

U Indijskom okeanu kraj ostrva Čampa Nuri potonula stara barka po užasnoj noćnoj buri. Posada je srećom živa, svaki mornar zna da pliva al' kapetan glava tvrda nehte s broda taj da mrda. Nosili su iz Halduma sto buradi čistog ruma. Spasiše se ti mornari na pesak su redom pali i zaspase svи od reda baš umorni, puni jeda.

Sutradan sve beše mirno, nebo čisto al' more im nije isto. Šetaju se rak i jež izašli na vazduh svež, rak posrće a jež skače kotrlja se kao maće. Svi: jegulje, zvezde, raže prevrću se na sred plaže. Eno kita gledaj čuda na leđima taj vrluda. Morska bića uživaju unatraške sva plivaju. A kornjača šta to pravi? Stoj na glavi? Stoj na glavi?!?

Kad eno ti kapetana na ajkuli jednoj jaše i viće joj - ajde mulac - ko magare da je naše.

Ama ljudi šta je ovo - zavapio mornar Hari - da li sam ja lud il' pijan kada vidim ove stvari.

Napilo se celo more - mrmlja Čuma - od onoga silnog ruma. I sva ova morska bića luduju zbog tol'kog pića.

Ovde neko popio je malo više. Da li je to bilo more ili se to nama piše - reče Hari, ali mnogo baš ne mari. - Otspavajmo mi do sutra, pa sledećeg onog jutra nikom neće biti važno ko je stvarno bio pijan a ko optužen je lažno.

MALI OKEANI

Zaista, čudne se stvari zgode sa jednom običnom kapljicom vode. Ona poleti iz visina, iz oblačnih, tmurnih, kišnih visina. A onda kako to obično biva doleti vetar dosada živa. Zgrabi je snažno pa leti, leti.. sve dok u neku zimu ne sleti. Tu mesto kapljice, gledajte čuda, sad nebom pahulja jedna vrluda. Te malo bliže, te malo dalje u tople krajeve vetar je šalje. Novi su predeli, gle leti čapljica, tu mesto pahulje opet je kapljica. Klima je divna, klima je medena al' eto stiže oluja ledena. Šta naša vodica uradi tada? Umesto kapljice, eto ti grada. Kockica ledena ružne je čudi. S neba te zvezkne pa se ti čudi. No, eto pomoći, sunce je granulo, umesto leda nešto je kanulo. Na suvu travicu, na žednu kravicu, na mali potok što će da usahne pala je kapljica da život udahne. Da žuta patkica može da pliva, da neka ribica ostane živa. Taman da gutljaj popije jare kad mesto vodice eto ti pare. U nebo leti, oblake prati, da nam se opet što brže vrati.